

LUDUS
dodatak

XXI Festival Dani Zorana Radmilovića

od 09. 11. do 17. 11. 2012.

Pozorište Timočke Krajine "Zoran Radmilović" Zaječar

21. DANI ZORANA RADMILOVIĆA U ZAJEČARU

Za glumca Festivala proglašen Predrag Miki Manojlović - Po oceni publike najbolja predstava „Kumovi“ Zvezdara teatra - Publika videla deset predstava i bogat prateći program - Ministarstvo kulture će pomoći zaječarskom Pozorištu

„Ja mislim da Zaječar ima, sa mnogim Zaječarcima sam razgovarao o tome, neku vezu kojom drži ljude koji odu iz njega. Sigurno. Primer koji to potkrepljuje - oni koji studiraju u Beogradu, u moje vreme još, uvek su bili strašno nostalgичni. Vuče ih da svakih nedelju dana odu tamo dole. Znam da svako veče odu na stanicu, pa čekaju voz koji dolazi iz Zaječara. Prosto mu to dodje kao uslovni refleks. Stoje i čekaju voz i kad voz dođe, oni tako dočekuju te ljude koji izlaze, neke poznaju neke ne poznaju, i odu kući“, kazao je Zorana Radmilović u intervjuu koji je novinar Radio Zaječara Tihomir Pavlović napravio septembra 1981. godine. I zaista, Zaječar ima neku neobičnu, čudnu, pomalo magijsku moć da privuče svake jeseni, a to čini već više od dvadeset godina, veliki broj pozorišnika. I ne samo ljude koji odu iz njega. Ali, treba reći da se ta pozorišna magija krije u samom nazivu Festivala. Zapravo u onome što je Zorana Radmilović bio, pre svega na sceni, ali i van nje. Ove godine uz velike napore organizatora, uz pomoć Gradske uprave koja je stala iza Festivala, ali i iza Pozorišta. Jer su Dani nakon zatvaranja zgrade Pozorišta u aprilu zbog nedostataka u protivpožarnoj zaštiti bili dovedeni u pitanje. Zahvaljujući razumevanju ljudi iz MUP-a i merama obezbeđenja kako bi se predupredili eventualni incidenti, „izdejstvovana“ je privremena dozvola samo dan pred početak Festivala. Dani Zorana Radmilovića mogli su da počnu.

EMIR HADŽIHAFIZBEGOVIĆ SVEČANO OTVORIO FESTIVAL

U emotivnom govoru Emir Hadžihafisbegović je podsetio na svoje poznanstvo sa Zoranom za vreme snimanja filma „Otac na službenom putu“ Emira Kusturice. „Jedne noći razgovarali smo o improvizaciji. Naučio sam te noći da se improvizovati može samo ako suvereno vladaš materijom, tekstom kolega, ako znaš sve portalne izlaze, kako radi svetlo. Suvereno vladati predstavom - tek tada se može improvizovati“, rekao je on i dodao: „Moja životna filozofija je poništiti sopstveni ego. Kad poništiš ego, svet je tvoj. Ali, kad sam dobio poziv da otvorim ovaj festival, video sam da taj ego još radi. Čini mi veliku čast da stojim ovde pred vama kao što mi je bila čast da primim pre dve godine Nagradu Zorana Radmilović za ulogu u komadu „Žaba“, koju smatram jednom od najznačajnijih u karijeri. U ime tog našeg posla koji na ovim našim geografijama nikada nije bio shvaćen

na način kako je to u zemljama gde, na primer, gradonačelnik Praga u prepunoj pivnici ustaje od stola, zajedno sa svojom porodicom, da bi jedna amaterska grupa glumaca večerala te noći, dakle u ime tog posla koji je neshvaćen, a koji mi volimo i koji nam život znači, otvaram Festival u Zaječaru, Dane Zorana Radmilovića“!

„Dobro došli, poštovani priljetelji, u hram kulture u kojem, evo već više od dve decenije sa ljubavlju i pažnjom svi zajedno negujemo uspomenu na velikog srpskog glumca, rođenog Zaječarca, Zorana Radmilovića“, rekao je Vladimir Đuričić upravnik pozorišta Timočke krajine Zorana Radmilović i direktor Festivala na otvaranju 21. Dana Zorana Radmilovića. U nizu onih koji su se pojavili na sceni tokom otvaranja, pozdravnu besedu održao je i Radoslav Zelenović, direktor Jugoslovenske kinoteke, govoreći o Zoranu na filmu.

PREDFESTIVALSKO VEČE: „SUNCE TUĐEG NEBA“, PULS TEATAR LAZAREVAC

„Zagrevanje“ je počelo predfestivalskom večeri. Na sceni pozorišta Timočke krajine „Zoran Radmilović“ komad „Sunce tuđeg neba“, po tekstu Milovana Mračevića izveo je ansambl Puls teatra iz Lazarevca. Ovaj projekat predstavlja prikaz života jugoslovenskih, rudarskih imigranata u Kanadi pre osam decenija. Predstavu odlikuje odlična režija Aleksandra Lukača, koji potpisuje i scenografiju, ali pre svega dobra glumačka igra.

Predstavu je izneo svojim mlađanim glumačkim plećima Uroš Jovčić tumačeći lik Milana. „Kad smo počeli da radimo i kada sam prvi put pročitao tekst, bio sam pomalo uplašen. Sve što sam radio do sada bile su uglavnom komedije, manje uloge. Prošle godine sam završio Akademiju, imam dvadeset tri godine i stvarno je bio pravi izazov za mene da dobijem veliku rolu u jednom jako dobrom dramskom tekstu. Reditelj Lukač je bio strpljiv i po mom mišljenju veoma dobar. Ovo je do sada moja najteža dramska uloga i mislim da sam je sa lakoćom radio zahvaljujući njemu i čitavom ansamblu. Atmosfera, ljudi koje sam znao ceo život, pozorište u kom sam odrastao - mislim da je pomoglo u tome da ova predstava za samo 19 dana doživi veliku katarzu i uspe. Srećan sam i zadovoljan zbog toga i nadam se da ćemo je igrati mnogo puta“, kaže Jovčić. Pre predstave otvorena je u foajeu pozorišta izložba fotografija sa motivima iz dela „Sunce tuđeg neba“ autora Milovana Mračevića.

Ivan Bekjarev: Zoranov brk

OTVARANJE: „PUTUJUĆE POZORIŠTE ŠOPALOVIĆ“, POZORIŠTE TIMOČKE KRAJINE „ZORAN RADMILOVIĆ“, ZAJEČAR

Usledio praznik pozorišta – premijera predstave „Putujuće pozorište Šopalović“ Ljubomira Simovića, u režiji Miloša Jagodića i tumačenju ansambla ozorišta Timočke krajine „Zoran Radmilović“. U glumačkoj bisernici gledalac ne zna koga da izdvoji. Bravuroznu Sofiju Marije Bergam, krajnje uverljivog i snažnog Dropca Vujadina Miloševića, preciznog Filipa Trnavca Miloša Đuričića, sugestivnu Ginu Nataše Petrović, ili Vasilija Ivana Bekjareva, koji je, po odluci Stručnog žirija u sastavu Božidar Đurović, Milan Caci Mihailović i Milivoje Mladenović, dobio nagradu Zoranov brk.

„Moram da priznam da nisam očekivao nagradu. Nagrade nikad ne očekujem, pa se zato valjda uvek i obradujem. Pogotovo jer je ovo ugledan i ozbiljan Festival duge tradicije. Drago mi je, kome ne prijavu nagrade taj sasvim sigurno laže, i doživljavam je kao priznanje ne samo za svoj trud nego i trud celog ansambla zaječarskog Pozorišta, koje ima izvanredan ansambl, što potvrđuje činjenica da i u ovoj predstavi nema slabog glumačkog mesta. Apsolutno svaka uloga

je mogla da dobije Zoranov brk“, kaže gost – Ivan Bekjarev.

„O ovoj predstavi sudim pre svega kroz proces rada, kroz ono kako smo radili, a radili smo jako lepo. I pored ovih, kako bih rekao, idejnih motiva zašto ovaj komad danas treba raditi jeste bilo i pitanje zašto taj komad baš ovde. A odgovor je vrlo jednostavan. Zato što sam imao tačnu podelu za ovaj komad. Imao sam tačno glumce koji odgovaraju onome što sam zamislio kako bi ti likovi trebalo da izgledaju“, rekao je Miloš Jagodić, reditelj komada. Prve večeri Festivala publika je mogla da vidi i izložbu pozorišnih kostima Milice Grbić Komazec.

DRUGO VEČE: „JEDAN ČOVEK DVOJICA GAZDA“, KNJAŽEVSKO-SRPSKI TEATAR, KRAGUJEVAC

Pozorišna publika uživala i u trosatnoj izvedbi komada Ričarda Bina „Jedan čovek dvojica gazda“ Knjaževsko-srpskog teatra iz Kragujevca, za koji režiju potpisuje Nebojša Bradić. Radi se o adaptaciji, to jest osavremenjavanju Goldonijeve klasične komedije „Sluga dvaju gospodara“, koji je premijerno izveden prošle godine u Londonu. Ne slučajno, veoma brzo je došlo do realizacije u Kragujevcu.

„Kada sam video ovaj komad na sceni Kraljevskog nacionalnog teatra (RNT), poznajući autora Ričarda Bina, znao sam da je ova komedija da postavim u Srbiji. Mislim da je dobro da se recentni svetski hitovi igraju na scenama u Srbiji i u Kragujevcu, gde se trenutno dešava revitalizacija kragujevačkog pozorišta. Ovaj naslov ima svoju publiku i svoje mesto. On je bio prilika da angažujemo lepu grupu glumaca, muzičara, da privučemo pažnju druge i drugačije publike“, smatra Bradić.

Zoranov brk otišao je u ruke Miodraga Pejčkovića za bravuroznu ulogu Frensis. „Način naše igre je drugačiji. Ne idemo na jeftinu komediju, nego baš na to da engleskim humorom nasmejemo ljude. I uspešli smo“, kaže laureat. „Humor je humor, ma gde bio, samo ako je sa merom i ako je u pravom tajmingu. Uložili smo veliki rad i trud. Ja sam otprilike nekih deset do dvanaest kilograma izgubio dok smo radili predstavu“.

U pratećem programu Festivala održana je promocija izdavačke kuće Klio. „Slogan naše kuće je: Za one koji misle svojom glavom i idu napred“, rekao je Zoran

Hamović, direktor i glavni urednik. Promociji je prisustvovao i Goran Marković, reditelj i pisac knjige „Male tajne“, koja je izašla u izdanju ove izdavačke kuće. „Mislim da knjige o pozorištu služe za zaustave propadanje i eroziju našeg sećanja, jer je pozorište ipak fenomen koji traje onoliko koliko traje predstava, ono ostaje u srcima, u dušama, ali nema jednu belešku. Da nije ljudi kao što je Zoran Hamović i kao što je ova edicija, možda ne bi ostalo ništa. Mislim da je to dragoceno“, smatra Marković.

Tanja Bošković: Zoranov brk

TREĆE VEČE: „TAJNA GRETE GARBO“, TEATAR MADLENIANUM ZEMUN

U pitanju je melodrama u režiji Đurđe Tešić, koja govori o nedovoljno poznatom i u javnosti nerazjašnjenom povlačenju Grete Garbo iz javnog života 1941. godine. Izvanredni dramski pisac Miro Gavran govori o Greti Garbo i kroz bolest koja je obeležila njen život – endemsku melanholiju i depresiju. Uz pomoć psihijatra, Greta Garbo pokušava da se vrati u realnost ili kako je to neko primetio, u svoj život. Publika je višeminutnim aplauzom nagradila glumce, Tanju Bošković pre svih, ali i Miodraga Krstovića, Natašu Marković i Petra Benčinu.

Na pitanje kako doživljava nagradu Zoranov brk, sledi duboki uzdah, potom Tanja Bošković kaže: „O dušo moja, ne mogu da vam kažem. To se on meni smeška. Inače, nisam dobijala neke naročite nagrade, nikada. Sem u inostranstvu. Kad ste mlađi nego što sam ja sada, kad vas ne vole upravnici, kao ni žiriji, kad imate dugačak jezik, drage moje glumice i glumci, nećete dobiti nagrade ali će vam pljeskati vaša publika.“

Neposredno pre predstave u foajeu pozorišta predstavljena je knjiga „Delta“ Miodraga Matickog. O knjizi je, pored autora, govorio i Adam Puslojić, a glumac Milan Caci Mihailović čitao je odlomke.

Jedan čovek dvojica gazda, Kragujevac

Putujuće pozorište Šopalović, Zaječar

Kumovi, Zvezdara teatar

40 godina na sceni
Caci Mihailović

Kveč, Gradsko kazalište Virovitica

Zbogom SFRJ, Atelje 212

Terapija, Atelje 212

Nataša Petrović: Zoranov brk

Sunce tuđeg neba, Puls teatar Lazarevac

Dara Džokić: Zoranov brk

Miodrag Pejković: Zoranov brk

Čija je moja koža, Zaječar

ČETVRTO VEČE: „KVEČ“, GRADSKO KAZALIŠTE VIROVITICA

Koprodukcija Gradskog kazališta iz Virovitice i Dramskog kazališta Gavela donosi na Dane Zorana Radmilovića i komad „Kveč“ Stivena Berkofa. Režiju potpisuje Dražen Ferenčina. Radi se o komadu čija bi najkraća definicija bila "o licu i naličju komunikacije među ljudima". U tu i takvu temu Stiven Berkof je veoma vešto dao mogućnost glumcima da naglas izgovaraju svoje misli što je, kako kaže reditelj Dražen Ferenčina, popriličan problem u vremenima raznih istina u kojima živimo.

Zoranov brk pripao je Enesu Vejzoviću za bravurozno proigravanje uloge Franka. „Od početka sam se zaljubio u tekst. Jedva sam čekao početak rada. U tome sam video vrelu fantastične inspiracije i vrlo prepoznatljive, transparentne situacije za većinu gledalaca. Svako se u nekim od situacija može prepoznati. Dražen Ferenčina je izuzetno tolerantan i s njim glumci jako vole raditi. Baš time što daje punu slobodu glumcima, ali očekuje i, naravno, rad, tako da ta sloboda spada u kontekst njegove režijske estetike. To je dobra kombinacija. Ova nagrada je zaista tako jedna velika čast. Izuzetno sam sretan što sam večerašnji Zoranov glumac“, rekao je Enes Vejzović.

Reditelj komada Dražen Ferenčina ističe činjenicu da nas Stiven Berkof „tera da postanemo prijatelji sami sa sobom. Da ne budemo ono što smo postali, nego ono što zapravo uistinu jesmo. Učinilo mi se da je to dobar razlog za baviti se ovim komadom“. Kako je najavljeno, ovo gostovanje Kazališta iz Virovitice trebalo bi da bude početak saradnje dva teatra. Potvrda je stigla u vreme pisanja ovog teksta, jer će ansambl pozorišta Timočke krajine „Zoran Radmilović“ gostovati narednog proleća u Hratskoj. „Ne bih rekao da je to samo nekakva sila prilike, jer novca za pozorište nema ni u Srbiji ni u Hrvatskoj. Mislim da je saradnja dobar način da se udružimo i da na kreativan način pokušamo napraviti ono što najbolje znamo, a to su dobre kazališne predstave“, smatra reditelj Ferenčina.

Enes Vejzović: Zoranov brk

PETO VEČE: „KUMOVI“, ZVEZDARA TEATAR

Nagradu publike na 21. Danima Zorana Radmilovića pripala je komadu „Kumovi“ Dušana Kovačevića u izvođenju Zvezdara teatra naslovljena kao „komedija svakodnevnih tragedija“. Ono što je pisca, po sopstevnom kazivanju, zanimalo jeste „današnja ekonomska i politička situacija, ali ne ispričana na uobičajen politikantski način koji ima svoju trajnost i vrednost samo dok ta politička situacija traje, trudeći se, pri tom,

da ne zamračuje i ne zagorčava život više nego što to čine ljudi koji se bave njihovim sudbinama“. Publika, koja je iz večeri u večer punila do poslednjeg mesta salu pozorišta, dugotrajnim aplauzom je nagradila glumce Danicu Maksimović, Milicu Mihajlović, Branimira Brstinu, Radoslava Milenkovića, ali pre svih Predraga Mikija Manojlovića, koji je za bravurozno tumačenje uloge Milana dobio Zoranov brk. Govoreći o Nagradi, Manojlović je rekao: „U ovom trenutku nagrada budi u meni sećanja na neke trenutke koje sam imao sa Zoranom. Strašno mi je žao što nisam igrao sa njim. To je bio splet okolnosti. On je želeo jednom da igramo zajedno i napisao je komad koji se zvao „Baš čelik“. Pamtim to kao jedan od svetlih trenutaka, svetlijih od nekih drugih. Želeo sam da imam nešto od njega. Jednom mi je poklonio jedan tarabuk i to čuvam.“

Miki Manojlović: Zoranov brk

ŠESTO VEČE: „TERAPIJA“, ATELJE 212 BEOGRAD

Kao želja da ostane trajan beleg o svemu što se dešava i što će se dešavati u pozorištu Timočke krajine „Zoran Radmilović“ i oko njega, promovisan je prvi broj Pozorišnog godišnjaka, a na sceni zaječarskog teatra Milanu Caciju Mihailoviću uručena je Nagrada za četrdesetogodišnji rad na daskama koje život znače. Za trajanje dugo četiri decenije u pozorištu, na televiziji, radiju, filmu. „Uvek mislim da o nečijoj karijeri treba da govori neko drugi, a ne on sam. Ljubomir Muci Draškić uvek je govorio da je za glumca bitno trajanje, da je bitan kontinuitet. Ako je nešto obeležilo moju karijeru, ja ne bih isticao uloge, to već svi znaju, čovek u životu odigra svašta i dosta toga, a pamte ga po nečemu, recimo kao mene po „Radovanu“, koji je bio mnogo davno, ili čak po jednoj epizodi u „Balkanskom špijunu“. Ali, ako je nešto obeležilo moj rad, onda je to kontinuitet. Čini mi se da sam svaki dan u svojoj profesiji. Da li je to predstava, neka promocija, radio drama i televizija, uglavnom svaki dan profesija je prisutna“, rekao je zahvaljujući se na nagradi, ali i na činjenici da su ga se Zaječarci setili.

Dugotrajn aplauz na kraju, gotovo da se skandiralo, ali i sjajne reakcije za vreme igre, potvrda su činjenice da je komad „Terapija“ Jordana Cvetanovića, u režiji Gorana Markovića, bio u najužoj konkurenciji za najbolju na Festivalu. Komad relativno mladog pisca (rođen 1982), iako za sebe tvrdi da je odavno ostaro, govori o svim našim strahovima ili jednom njihovom delu. A sve kao posledica, po tvrdnji reditelja Gorana

Markovića, sunovrata morala i izostanka vrednosnog sistema. U konkurenciji tri glumca (Svetislav Gončić, Srđan Timarov i Nataša Tapušковиć) Zoranov brk za bravurozno poigravanje sa tri lika u komadu (kučka, sestra i žena) pripao je Nataši Tapušковиć. „Evo, trajemo već tri godine i ima sve više i više publike. Ono što je čudno - pokazuje se da vrlo terapijski delujemo. Ne samo za publiku nego i za nas, glumce. Nagrada mi prčinjava veliku radost. Potvrdu da ste ipak možda na pravom mestu. Mi dođemo često u sumnju da li je ovo to, da li je to moj put. Onda nagrada dođe, pa vas umiri, makar na malo, pruži neki predah da živite mirno sa tim svojim poslom. Tako da je ovo veliko zadovoljstvo i radost za mene. Stvarno, zahvalna sam i što smo došli i što sam bila u mogućnosti da mi se ta nagrada desi.“

„Svaki pozorišni komad je jedna vrsta terapije, psihoterapije“, kaže reditelj Goran Marković. „Ja sam voleo taj tekst i jako sam bio potresen kada sam ga pročitao. I onda sam okupio ekipu mladih glumaca i glumaca mlađe generacije koji su takođe to zavoleli i komad smo stvarno radili u nekoj vrsti transa, ne razmišljajući uopšte o rezultatu, o uspehu, kritikama. Ta predstava je veoma uspešna, daje se često u Ateljeu 212 i meni je drago što je dospela ovde. Mnogo sam čuo o ovom Festivalu i znam da je to mesto gde će ona imati komunikaciju.“

SEDMO VEČE: „ZBOGOM SFRJ“, ATELJE 212 BEOGRAD

Poslednje večeri u konkurenciji za nagrade igran je komad „Zbogom SFRJ“ Ateljea 212, rađen po tekstu i u režiji Kokana Mladenovića, inspirisan filmom „Gud-baj Lenjin“ Volkfanga Bekera.

Zoranov brk, po odluci Žirija, pripao je Dari Džokiću za ulogu Jadranke Matić. „Posebno nam je drago sve što dolazi iz Zoranovog grada i sve što nosi njegovo ime. Imala sam tu čast da ga sretnem u Ateljeu, da igram sa njim i na televiziji i u pozorištu i to je za svakog od nas ko ga je poznavao velika čast. Bio je jako neobičan i zanimljiv. Svi ga pamte po Ibiju i po Radovanu, a Zoran je sasvim nešto drugo. Bio je stidljiv čovek i čovek koji je promišljao svet. Bio je veoma ozbiljan, ali istovremeno i tužan čovek. Negde je sve to radio iz suštinske tuge.“

Nataša Tapušковиć: Zoranov brk

ZATVARANJE: DODELA NAGRADA; „ČIJA JE MOJA KOŽA“, POZORIŠTE TIMOČKE KRAJINE „ZORAN RADMILOVIĆ“, ZAJEČAR

Pre nego što su se svetla Dana pogasila u Pozorištu „Zoran Radmilović“, najboljima su dodeljene nagrade. Stručni žiri 21. Dana Zorana Radmilovića u sastavu Božidar Đurović, reditelj (član), Milivoje Mladenović, doktor književnih nauka (član) i Milan Caci Mihailović, glumac (predsednik), posle sedam odgledanih predstava u zvaničnoj konkurenciji, doneo je jednoglasnu odluku da nagradu Zoran Radmilović za najboljeg glumca festivala dodeli Predragu Mikiju Manojloviću za ulogu Milana u predstavi „Kumovi“ pisca i reditelja Dušana Kovačevića, u izvođenju Zvezdara teatra iz Beograda. U obrazloženju se kaže: „Koristeći najtanjanija glumačka sredstva, Predrag Miki Manojlović je u Kovačevićevoj savremenoj stvarnosno-nadrealno-basnilskoj komediji, izgradio ozbiljno-komični lik Milana, beznadežnog čoveka našeg podneblja“.

Zahvaljujući se na nagradi, Miki Manojlović je rekao: „Ovo je za mene zaista jedan od velikih dana, iz više razloga. Najglavniji je što ove svečanosti, ovaj festival nosi ime zaista velikog glumca Zorana Radmilovića. Zašto je Zoran Radmilović bio veliki glumac? Po čemu je on to bio veliki glumac? Kad je gluma velika? On je možda jedan od najboljih primera na prostorima bivše Jugoslavije. Zbog toga što je njegova igra, njegova igra duha, nazovimo je glumom ili kako god hoćete, ona je išla u svim pravcima. Ona nikada nije bila zarobljena u takozvanom liku koji igra, ona je izlazila iz teme, izlazila iz materijala iz kojeg je izviraio taj jedan od njegovih mogućih likova koje je igrao i postajala univerzalna vrednost. U svim pravcima je išla i gađala je u najtanjanije delove mašte gledaoca. U njegovom rodnom gradu ja primam ovu nagradu posle toliko godina. Ja sam se sa njim mnogo manje družio od Cacija, ali imao sam tu sreću da sam ga poznavao na jedan intiman način koji je bio samo naš. On je bio neumoljivo inteligentan. Umeo je da kažnjava i da se ruga, prvo sebi, a onda i drugima, a onda i čitavom našem postojanju. Umeo je da iz apsurd dolazi u realnost, da iz realnosti dolazi u absurd. I to sve u munjevitim sekundama privatnog ili života na sceni. On je bio strahovito veliki glumac. I to svi u Jugoslaviji znaju, ne samo u Srbiji. Svi znaju da je Zoran Radmilović bio neuhvatljiv. Zahvaljujem se žiriju i voleo bih da se vidimo i viđamo u pozorištu češće. Voleo bih da u ovom pozorištu budem katkad gost, katkad

Ministar kulture Bratislav Petković zatvara Festival

gledalac i da ono ne bude otvoreno samo kada su Dani Zorana Radmilovića“.

Po oceni publike predstava „Kumovi“ Zvezdara teatra je proglašena za najbolju na Festivalu, sa prosečnom ocenom 9,6. Nagrada za vizuelni identitet Krstomir Milovanović dodeljuje se predstavi „Zbogom SFRJ“ Kokana Mladenovića, u izvođenju Ateljea 212, sa obrazloženjem:

Uručenje Nagrade Zoran Radmilović Mikiju Manojloviću

„U predstavi „Zbogom SFRJ“ ostvarena je funkcionalnost scenskih elemenata, ujednačenost klasične scenografije i modernih scenskih efekata. Svaki deo scene i rekvizite, svetlosti i kostima u potpunosti je razigran i do detalja u funkciji teksta. Od samog početka celokupnim vizuelnim identitetom ova predstava svedoči monumentalnosti jedne epohe koja se pretvara u fragmentarnost i na kraju iščezava pod sopstvenim ruševinama“.

„Pošto nisam stigao da otvorim Festival, ja ga zatvaram. Iduće godine ću ga otvoriti sigurno, hvala vam“, rekao je zatvarajući Dane Zorana Radmilovića ministar kulture Bratislav Petković. Zamoljen da nakon dodele nagrada i svečanog zatvaranja kaže nekoliko reči o samoj manifestaciji, njenom značaju i podršci koju će imati u buduću, ministar Petković je rekao: „Mislim da je Festival koji je posvećen imenu Zorana Radmilovića je veoma značajan i on treba da se održi, svakako. Ministarstvo će sa svoje strane da pomogne. Zoran je bio ne samo veliki glumac nego i pojava. Da nije bilo njega, ne bi bilo ni Duška Kovačevića i ne bi bilo mnogih mladih ljudi koji su se posvetili glumi. Ovaj festival samo zbog njega ne bi trebalo da se ugasi, a da ne govorimo što je to jedna smotra dobrih predstava i ministarstvo će sa svoje strane da se potruži da pomogne Festival koliko god može. Ovo bi čak trebalo pretvoriti u manifestaciju, dovesti kritičare i napraviti simpozijum o Zoranovoj glumi, Zoranovom doprinosu pozorištu“.

U čast nagrađenih, ansambl Pozorišta Timočke krajine „Zoran Radmilović“ izveo je premijerno komad Žarka Jokanovića „Čija je moja koža“ u režiji Miloša Jagodića. Zoranov brk pripao je Nataši Petrović za tumačenje lika Lee.

Tako je zaječarsko pozorište napravilo pravi podvig predstavivši se sa dve premijere na Festivalu na kom je zapravo domaćin i to u vreme kad je zgrada zatvorena za rad sa publikom.

Treba reći i da je deo pratećeg programa bila i promocija knjige drama „Bizarno“ Željka Hubača, koncert Dragane del Monako, predstava za decu „Iz ja grad u ti grad“ pozorišta Prospero, scenski prikaz poezije Lidije Vukičević. Direkcija Festivala i predsednik stručnog žirija nisu propustili da obeleže i godišnjicu smrti velikog srpskog glumca i Zoranovog prijatelja Petra Kralja, 10. novembra, u vreme trajanja Festivala: „Ove trenutke posvećujemo

umetniku koji je pre godinu dana našao konačno boravište u Aleji zaslužnih građana na Novom groblju u Beogradu, ali i u našim neizbrisivim sećanjima. Svima dobro znan i drag, omiljen! Prvi laureat Zoranovih dana 2002. godine za ulogu doktora Nikole Kosa u predstavi „Dr Šuster“ Dušana Kovačevića - njegovo veličanstvo Petar Kralj. Dragi prijatelji, molimo vas da umesto minuta ćutanja, uputimo našem drugaru, velikom, voljenom glumcu pozdrav za koji glumci žive, pozdrav koji će se čuti do neba, aplauz za našeg Kralja“, pozvao je publiku Caci Mihailović, glumac koji je i sa Petrom i sa Zoranom drugovao i igrao decenijama.

Dobre predstave i puna sala, publika koja je uživala, ali čini se i glumci pomalo iznenađeni više nego srdačnim prijemom na koji su naišli ne samo kod publike nego i kod organizatora, potvrda su da se radi o događaju vrednom pažnje. Tim više ako se zna zaječarski mentalitet, o tome govori i sam Radmilović u pomenutom intervjuu u prvom broju Pozorišnog godišnjaka: „Znam Zaječarce koji su po prirodi i bistri i cinični. Postoji specifična vrsta duha koja se gaji u Zaječaru. Svaki grad ima neku vrstu humora, ali to što Zaječarci imaju, to je nešto što meni strašno imponuje što je tako. Jedan vrsta malo nadrealističnog humora, čudnog, blistavog koji ne postoji u drugim gradovima, čini mi se.“

Ostaje nada da će problemi oko protivpožarne zaštite, uz pomoć države, biti rešeni. Do narednih Dana sigurno. Jer je to pitanje opstanka pozorišta Timočke krajine Zoran Radmilović. Da je tako, pokazuje činjenica da je privremena dozvola za rad prestala da važi kad su se pogasila festivalska svetla.

DUŠANU KOVAČEVIĆU NAGRADA ZA ŽIVOTNO DELO

Obrazloženje žirija, u kom su još bili Geroslav Zarić, scenograf i Vladimir Đuričić, upravnik pozorišta Timočke krajine Zoran Radmilović, pročitao je Božidar Đurović, predsednik:

„Dušan Kovačević je svakako jedan od trojice najznačajnijih srpskih komediografa, uz Jovana Steriju Popovića i Branislava Nušića. Vrsni poznavalac našeg mentaliteta, uspeo je da se na istinski artifičijelan način, u vremenima koja nisu bila naklonjena slobodoumlju, obračuna sa svim našim manama, da ih uz visok stepen empatije i humora 'servira' publici tako da svest o njima izazove visoku katarzu, koja je nesporno temelj ozbiljne literature. Da je smelo to što nije smelo, Kovačević je razumeo kao niko pre njega, i stvorio je od tog - na izgled bizarnog dualizma - autentičan svet ispunjen visokomimetskim karakterima, svet u koji nas je uvek iznova vešto uvlačio i iz koga niko od nas nije izašao ravnodušan. Osmeh na ivici usne, koji nam promeni lice kad god se setimo scena iz njegovih komada, zrači optimizmom, znači veru i nadu da ovaj narod ima perspektivu, zarad neuništivog i blagorodnog duha koji je njegova najveća vrlina, a koji Kovačević zna da apostrofira na način da ga razume ceo svet.

Činjenica da Dušan Kovačević postaje prvi laureat nagrade za životno delo, koja nosi ime Zorana Radmilovića, ima višestruku simboliku. Zoran je, uz Danila Batu Stojkovića, na najbolji način afirmisao Kovačevićevu literaturu. Alhemija kojom su ovi ve-

likani stvarali zlatna poglavlja našeg teatra i filma neponovljiva je, uzbuđljiva i veličanstvena. Zato, ova nagrada, koju sa ponosom večeras uručujemo akademiku Dušanu Kovačeviću, nema ambiciju da verifikuje ono što je, inače, očigledno, ona u stvari pokušava da na simboličkoj ravni poveže dva pozorišnika, koja služe na čast našem narodu“.

Akademik Dušan Kovačević je primio stauetu iz ruku Boška Ničića, gradonačelnika Zaječara. Zahvaljujući se na nagradi, Dušan Kovačević je rekao kako je Zoran Radmilović u njegovim rukama, ali stalno i u njegovom sećanju: „Ova nagrada mi znači izuzetno mnogo zato što sam sa Zoranom proveo decenije u prijateljstvu i radu. I sad kad mu budu rekli da sam ja ovo dobio, jer ga znam odlično, reći će samo 'ma 'ajde'. Sedeli smo dosta često i pričali o svemu i svačemu. On je vrlo često pominjao svoj rodni grad, odrastanje u ovom gradu, detinjstvo i mladost i o tome je pričao priče koje nažalost nisu zabeležene, tu i tamo jesu pre svega zahvaljujući jednom članu žirija ovde - Milanu Caciju Mihailoviću. Jednostavno smo pričali te priče o tome šta znači otići iz svog grada i doseliti se u drugi grad, veliki grad. I on nikada nije bio, u pravom smislu, stanovnik Beograda. On je tu bio, o tome smo pričali

dosta, došljak kao svi mi koji napuste rodni grad i dođu u nekakav veliki grad, a pogotovo ulicu koja je horizontalna zameni vertikalnom. Umesto da ulaziš u svoju kuću, kao u Radovanu, ti se penješ. Ideš liftom ili stepenicama i pre vremena ideš na nebo. Meni je jako žao što večeras primam njegovu nagradu. Bilo bi bolje da se večeras vidimo, ali sudbina je bila takva da sad imam njega kao uspomenu. Da ga citiram, reći ću žiriju ono što bi on rekao 'niste trebali.'“ Koliko je Dušan Kovačević veliki, ne samo pisac, nego i čovek, govori sledeća rečenica: „Ja sam ovu nagradu dobio zahvaljujući njemu. Apсурно je da dobijam nagradu čoveka u čiju slavu je napravljen ovaj festival, a da je on učestvovao u celoj toj priči. Jedna od bitnih uloga u pozorištu je njegova uloga.“ A na pitanje kako doživljava ovu nagradu, Kovačević kaže: „Doživljavam je kao nagradu koja je posvećena mom prijatelju i saradniku. Mi smo se sreli 1972. Godine, kada je on trebalo da igra u „Maratoncima“, pa je onda zbog nekih obaveza na televiziji izašao iz te podele, ali je već iste kalendarske godine počeo da igra Radovana. I tad smo počeli da se družimo i družili smo se do njegovog, nažalost, preranog odlaska. Sa njim sam proveo mnoge godine u radu i druženju.“

PRIREDILI:

Za Pozorište Timočke krajine "Zoran Radmilović":
Davor Marušić

Za Ludus:

Maša Stokić i Žanko Tomić

LUDUS dodatak